

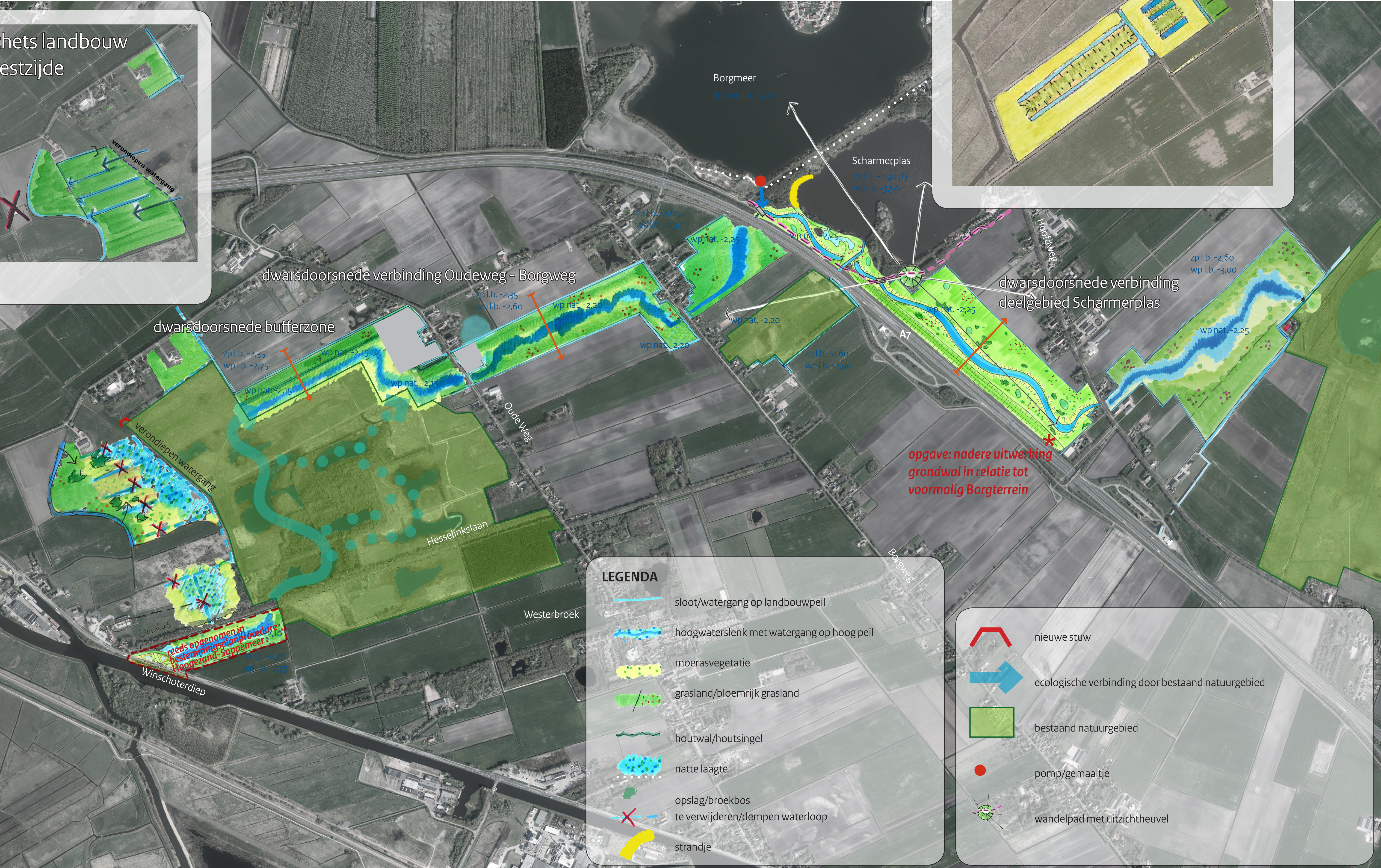
Robuuste verbinding Westerbroek

overzicht totale verbinding van Winschoterdiep tot Midden-Groningen

januari 2015

Schets

Toelichting op de inrichtingsschetsen voor “EHS ZUIDLAARDERMEER - MIDDEN GRONINGEN” - 1

Doel

Het realiseren van een goed ecologisch functionerende verbinding tussen het Zuidlaardermeergebied en Midden-Groningen. Deze verbinding is onderdeel van de Groene horizon (Leekstermeer – Midden-Groningen).

Dit plan bestaat uit drie onderdelen:

- 1 een verbindingszone tussen het Winschoterdiep (zuidzijde) en Midden-Groningen
- 2 afronden van het bestaande natuurgebied Westerbroek
- 3 soort bescherming – inrichting van leefgebied voor de heikikker bij natuurgebied Rijpema

Bestaand natuurgebied

Aan de zuidzijde van het spoor liggen de Westerbroekstermadepolder en de Onnerpolder. Deze gebieden zijn als natuurgebied ingericht. Aan de noordzijde van het spoor ligt een bosje met deels spontane opslag.

Het bestaande natuurgebied Westerbroek bestaat uit broekbos, moeras, petgaten met open water en ruige graslanden. De beplanting bestaat grotendeels uit zwarte els, wilg, berk en eik. Er zijn een aantal jaren geleden verschillende plassen aangelegd is het gebied. Daardoor zijn er oeverstroken met riet, lisdodde en zeggesoorten ontstaan, omringd door natte en vochtige graslanden. Het gebied is geschikt voor otter en bever.

Tegen de A7 aan ligt een natuurgebied dat bestaat uit nat grasland met stukken rietruigte.

Ten noorden van de A7 ligt bij Kolham het ingerichte natuurontwikkelingsgebied van Midden-Groningen.

Eisen aan de verbindingszone (doelsoorten otter, bever)

- breedte verbindingszone minimaal 100 m
- bodembreedte van de natte slenk minimaal 5 m
- zorg voor een moerassige ruigte
- voldoende houtig gewas (voedsel)
- variëren in breedte en diepte (waar ruimte is, variatie zoeken)
- houd een doorlopende waterloop aan, zo min mogelijk onderbrekingen
- waterdiepte minimaal 80 cm, voldoende delen van 1.20 m diep i.v.m. voedsel en dat het water in de winter niet bevriest.

Randvoorwaarde

De ecologische verbindingszone moet waterhuishoudkundig zodanig ingericht zijn dat het geen negatieve gevolgen heeft voor het aangrenzende landbouwgebied.

Afbakening

De ontsnippering van de A7 en het Winschoterdiep is in dit inrichtingsplan niet meegenomen.

Lokale ontsnippering (Borgweg, Oudeweg, Hoofdweg)

Voor de lokale ontsnippering gaan we uit van een eco-duiker met afrastering en geleiding met beplanting rondom de ontsnipperingspunten.

Peilen in de verbindingszone

Bij het bepalen van de peilen in de verbindingszone is in eerste instantie gekeken naar de peilen in het omliggende gebied. Om te voldoen aan de eisen van de verbindingszone, betekent dat heel veel grondverzet. Daarna is er gekeken naar een logisch peilverloop tussen het bestaande natuurgebied Westerbroek en de zone aan de noordzijde van de A7, richting het natuurgebied Midden-Groningen. Daaruit kwamen iets hogere peilen dan in de omgeving.

Voor het peilbesluit dat het waterschap Hunze en Aa’s moet nemen, is het noodzakelijk dat de effecten van de nieuwe peilen op de grondwaterstand in de omgeving onderzocht worden en dat bekeken wordt of er compenserende maatregelen nodig zijn. Hierbij wordt gedacht aan het ophogen van de aangrenzende percelen.

Op peil houden van de verbindingszone

Het is mogelijk om het gehele gebied ten noorden van de A7 en het gebied tussen het bestaande natuurgebied en de A7 te voeden vanuit de Borgmeren en de Scharmerplas. De kwaliteit van het water in de Borgmeren is zeer goed vanwege het kwelwater dat hier naar boven komt. De kwaliteit van de Scharmerplas is ook goed, alleen vindt daar menging plaats met landbouwwater. In eerste instantie wordt er water in de zone ingelaten vanuit de Borgmeren. Is de maximale capaciteit van de Borgmeren bereikt, dan wordt er ingelaten vanuit de Scharmerplas. De locatie van het inlaatpunt is belangrijk. Voorwaarde is wel dat er een natte verbinding komt onder de A7 door.

Als er geen verbinding komt onder de A7, dan moeten de gebieden afzonderlijk op peil gehouden worden. Het water uit de Borgmeren kan dan het gebied aan de noordzijde van de A7 voeden. Aan de zuidzijde van de A7 moet er dan een pompje aan de zuidzijde geplaatst worden (bij de Borgweg) om vanuit het landbouwgebied de verbindingszone van water te voorzien. Daarbij is de gedachte dat om verdroging tegen te gaan er beter landbouwwater ingelaten kan worden, dan dat er niets gedaan wordt. Voor de soorten waarvoor de verbindingszone bedoeld is, is dat geen grote belemmering.

In natte periodes wordt het overschot aan water in het bestaande natuurgebied Westerbroek via de verbindingszone afgevoerd naar het noorden in plaats van naar het landbouwgebied. Deze hoeveelheid is beperkt. Bij extreme waterstanden kan het nodig zijn om het water af te voeren via het landbouwgebied.

Terrein aan de zuidzijde van het Winschoterdiep

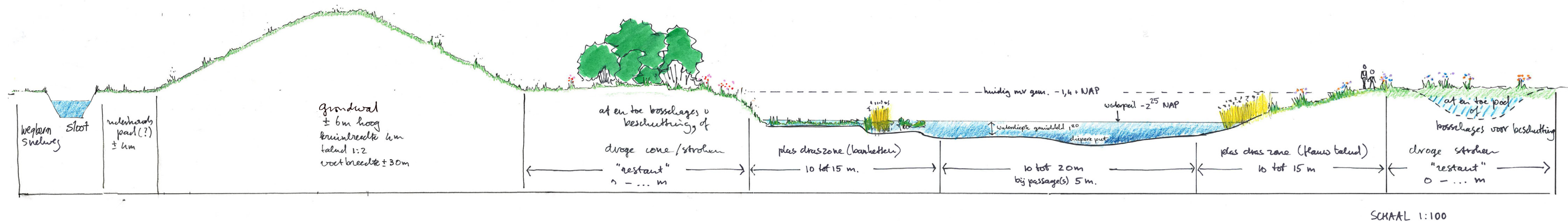
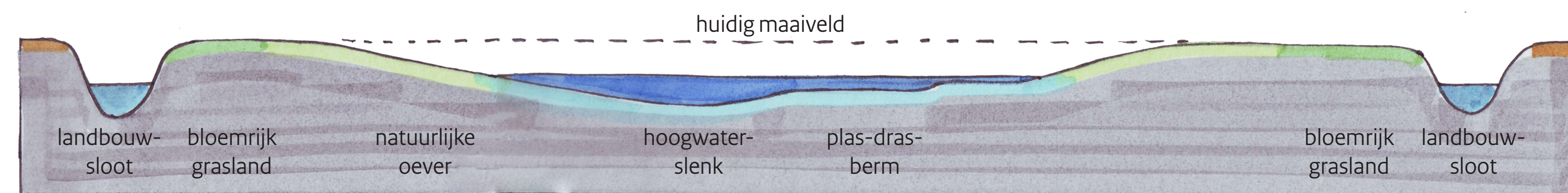
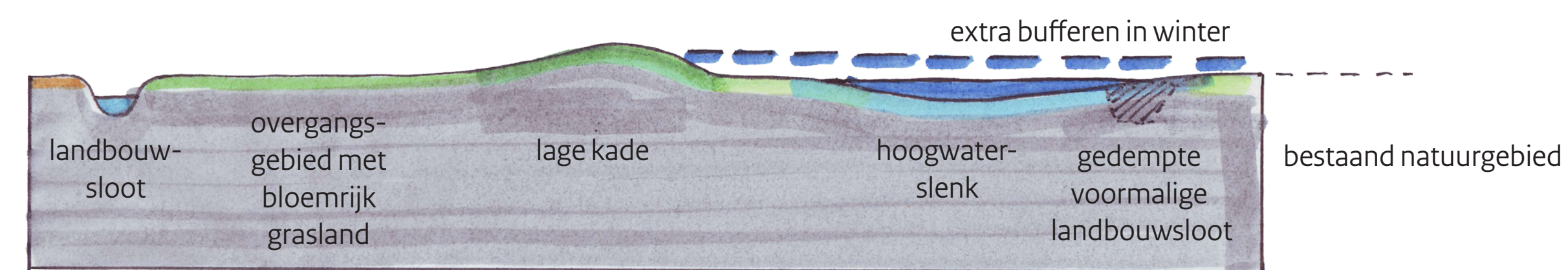
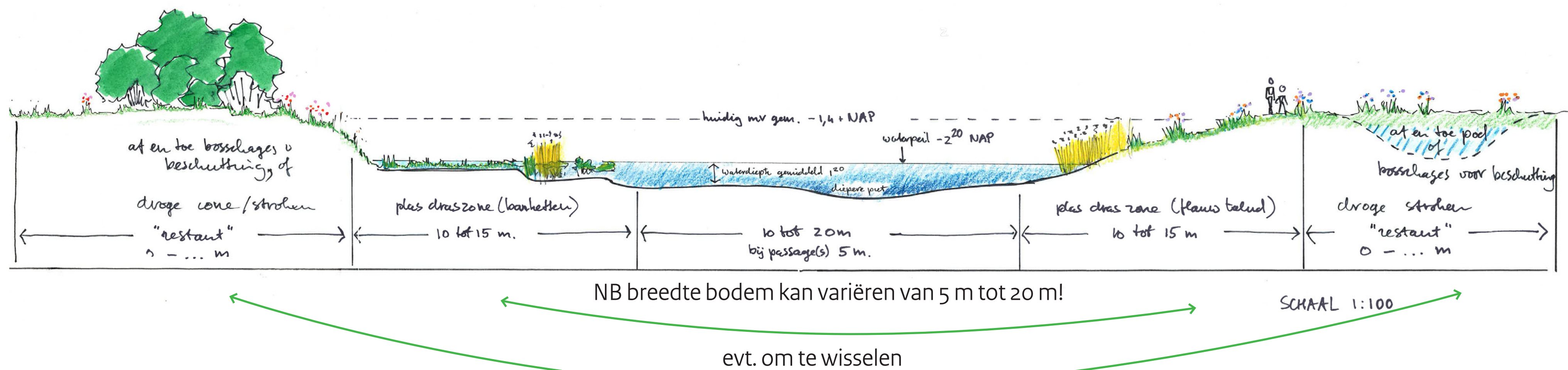
Aan de zuidzijde van het Winschoterdiep ligt een terrein waar vooral bomen en houtige opslag staat. De stortsteen langs de oever van het Winschoterdiep maakt het mogelijk voor dieren om hier uit het kanaal te komen. Hier zijn niet direct maatregelen nodig.

Wat wel een verbetering kan zijn, is dat dit terrein onder de boezem komt te liggen. Dat betekent dat er een kade langs de grens van het perceel komt te liggen en er in het gebied het peil van het Winschoterdiep kan komen. De benodigde grond zou uit het gebied kunnen komen door een slenk te graven in het perceel. Hierdoor wordt het gebied geschikter voor otter en bever.

Terrein voormalig eigendom Steen (afronding bestaand natuurgebied)

De functie van het terrein aan de zuidzijde van het bestaande natuurgebied is nog niet bepaald. Het kan zowel landbouw als natuur worden. Op dit moment ligt er een diepe sloot langs het bestaande natuurgebied. Deze sloot met een waterpeil dat ongeveer een meter lager is dan het waterpeil in het natuurgebied heeft een drainerende werking op het natuurgebied. Als het gebied de functie landbouw houdt, dan worden er een aantal inrichtingsmaatregelen uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de drainerende werking van deze sloot minder wordt en dat de waterhuishouding voor de betrokken agrariër geschikt is.

Als het gebied de functie natuur krijgt, dan kunnen er verdergaande maatregelen genomen worden om de waterhuishouding te wijzigingen, waarbij de drainerende werking op het natuurgebied teniet gedaan wordt.

Toelichting op de inrichtingsschetsen voor “EHS ZUIDLAARDERMEER – MIDDEN GRONINGEN” - 2

Soort bescherming – gebied bij het Slochterdiep

In aansluiting op het natuurgebied Rippema en het eerder ingerichte terrein, specifiek voor de heikikker, wordt ook dit gebied ingericht voor de heikikker. Dit sluit aan op plannen van het waterschap Hunze en Aa’s om langs het Slochterdiep een ecologische oever aan te leggen en de kade te verplaatsen. De inrichtingsmaatregelen zijn het uitdiepen van bestaande greppels en het graven van petgaten. De vrijkomende grond wordt verwerkt binnen het terrein.

Recreatie

Rondom de Borgmeren ligt een bestaand wandelpad. Dit pad moet deels aangepast worden vanwege de verbindingsszone. Het is mogelijk om aan de noordzijde van de zone een uitkijkpunt te realiseren.

Verder denken we aan een fietspad ter plaatse van de Hesselinkslaan. Dat wordt een mooi onderdeel van de fietsroute tussen Harkstede/Meerstad en het Zuidlaardermeergebied. Het is nu een wandelpad.

Berekening van het grondverzet

Om een indicatie te kunnen geven van het te verwachten grondverzet, gaan we uit van het volgende:

- gemiddelde bodembreedte van de natte slenk is 5 m over 75% van de lengte, over 25% van de lengte 20 m, taluds 1:3, ruimte voor moerassige strook/plasdras zone
- waterdiepte 1.20 m
- doorlopende waterloop
- gebied tussen Oudeweg en Borgweg: volledige lengte bodembreedte 25 m, vanwege afgraven van de bouwvoor aan weerszijden van de slenk.

Wat kunnen we met de vrijkomende grond?

Er zijn verschillende mogelijkheden:

- grondwal langs de noordzijde van de A7 en uitkijkpunt (onderdeel van dit inrichtingsplan)
- nieuwe kade langs het Winschoterdiep (onderdeel ontsnippering)
- plannen in de directe omgeving van de Borgmeren
- plannen van het waterschap Hunze en Aa’s voor het verleggen van de kades langs het Slochterdiep

- het ophogen van (landbouw)percelen grenzend aan de zone als compenserende maatregel
- landbouwpercelen
- verwerken binnen de verbindingsszone zelf, bijvoorbeeld door reliëf aan te brengen. De das zou daarvan kunnen profiteren.
- in depot zetten en afzetmogelijkheden zoeken

Dit punt is een belangrijk onderdeel bij de verdere uitwerking van het plan omdat het bepalend is voor de kosten.

Indicatie van de kosten

Op basis van de uitgangspunten, die hiervoor genoemd zijn, is er een SSK-raming opgesteld.

Dit is een begrotingssystematiek. Deze raming is nu nog heel globaal, passend bij het detailniveau van het plan. Bij de uitwerking van de plannen zal de raming gedetailleerd worden.

Uitwerking

De schetsen zijn principeschetsen die nog verder worden uitgewerkt. Bij de uitwerking wordt de inrichting verder gedetailleerd tot inrichtingsplannen. Op basis hiervan kunnen uitvoeringsbestekken worden gemaakt.

Beheer

Op dit moment is het nog onduidelijk wie het beheer van de terreinen gaat doen. Bij de uitwerking rekening houden met praktische zaken zoals bereikbaarheid terreinen, beheer van de terreinen, afrasteringen en het voorkomen van overlast voor de omgeving.

DLG werkt vandaag aan het landschap van morgen